

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

вул. Винокурова (Дніпросталівська), 2, м. Дніпро, 49051
su_kanc@dn.npu.gov.ua

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

м. Дніпро

«*24*» травня 2023 року

Слідчий відділу розслідування загальнокримінальних злочинів СУ ГУНП в Донецькій області Казарян Наталія Володимирівна, розглянувши матеріали кримінального провадження, зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за № 12022050000000856 від 20.10.2022, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Макаренко Денис Олександрович, 09.11.1992
року народження, уродженця м. Горлівка
Донецької області, громадянина України,

адресою:
Донецька область, м. Горлівка,

про те, що він підозрюється в добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що у відповідності до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно ст. 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Водночас Макаренко Денис Олександрович, 09.11.1992 року народження, в умовах, коли Український народ героїчно протистоїть російському агресору, у порушення вимог ст. 1, 2, 17, 19 Конституції України, зрадив українській

державі та всьому Українському народові, добровільно зайнявши посаду в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, тобто злочин проти основ національної безпеки України за наступних обставин.

Так, 24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст.ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади рф та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил рф, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та

державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і Збройних Сил рф як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам рф, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту рф на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних Сил рф вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних Сил рф, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим ім. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та російської федерації, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території рф службові особи Генерального штабу Збройних Сил російської федерації (далі – ГШ ЗС рф), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб Збройних Сил рф, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей рф, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Вказаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС рф Герасимова В.В. перед Академією військових наук рф з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами рф і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості рф на світовій арені, представники влади та Збройних Сил рф, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів рф здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян рф і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалася їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та Збройних Сил рф серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи чорноморського флоту російської федерації (далі – чф рф), що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ Збройних Сил рф поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також, представниками влади і Збройних Сил рф вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьк та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія російської федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької області та порушення територіальної цілісності України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку Донецької області видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «днр» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схвалення громадян України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «днр».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено так названий «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «днр» на території Донецької області.

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «днр» представниками російської федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «днр») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань російської федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, російської федерації на території Донецької області так званої «днр», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

З метою сприяння насильницькій зміні меж території України, на виконання завдань силового блоку «днр» з квітня 2014 року на частині території Донецької області групами осіб, які здійснювали захоплення адміністративних будівель органів державної влади України та правоохоронних органів України на

території Донецької області, після незаконного заволодіння зброєю та бойовими припасами із зазначених будівель, утворено ряд не передбачених законом збройних формувань, зокрема так зване «Міністерство внутрішніх дел ДНР».

Згідно «Указа главы Донецкой Народной Республики № 5 от 08.11.2014 года о дате создания Министерства внутренних дел Донецкой Народной Республики» в редакції від 27.05.2016 року встановлено, що «17 июля 2014 года Совет Министров Донецкой Народной Республики принял постановление № 17-4 «О создании Министерства внутренних дел Донецкой Народной Республики».

В свою чергу у складі так званого «Міністерства внутрішніх дел» представниками «днр» створено територіальні підрозділи поліції на окупованій території України, а саме у населених пунктах Донецьку, Горлівці, Макіївці, Амвросіївці, Дебальцеве, Докучаєвську, Єнакієве, Новоазовську, Сніжному, Старобешеве, Тельманове (нині смт Бойківське), Торезі (нині м. Чистякове), Харцизьку, Шахтарську, Ясинуватій, Кіровському (нині м. Хрестівка).

19.02.2022 керівництвом рф в умовах триваючого міжнародного збройного конфлікту в порушення положень ст. 51 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 23 Гаазької конвенції про закони та звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, Загальної декларації про права людини, ст. 36 Конвенції про права дитини, Європейської конвенції про здійснення прав дітей, ст. ст. 30, 30-1 Закону України «Про охорону дитинства» на тимчасово окупованій території Донецької області оголошено примусову загальну мобілізацію громадян України, які мешкають на тимчасово окупованій території Донецької області, в тому числі неповнолітніх, для участі у військових діях, спрямованих проти держави Україна.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент російської федерації (далі - рф) Володимир путін, а також інші невідомі на цей час досудовим розслідуванням представники влади рф, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС рф на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці Збройних Сил російської федерації, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглась на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснила збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин

вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом президента України Володимира Зеленського № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, який в подальшому неодноразово продовжено, востаннє до 20.05.2023.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 30 травня 2022 року» Лиманська міська територіальна громада Донецької області включена до переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), у редакції від 01.06.2022 № 105.

Згідно ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»: тимчасово окупована російською федерацією територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Тимчасова окупація російською федерацією території України, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав. Згідно п. 6 ст. 1-1 зазначеного Закону: окупаційна адміністрація російської федерації – сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг. Згідно п. 7 ст. 1-1 вказаного закону: тимчасово окупована російською федерацією територія України – це частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації. Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 3 вказаного закону тимчасово окупована територія визначається сухопутна територія тимчасово окупованих російською федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях.

Так, приблизно в кінці травня 2022 року (точна дата та час органами досудового розслідування не встановлена) військовослужбовці збройних сил російської федерації, шляхом збройної агресії, спільно з представниками так

званої «днр» які є частиною окупаційної адміністрації рф, здійснили тимчасову окупацію територій Донецької області, серед яких Лиманська територіальна громада з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами. Після чого представниками «днр» на вказаних окупованих територіях створено у складі так званого «МВД днр» територіальні підрозділи поліції, серед яких «Краснолиманский городской отдел министерства внутренних дел ДНР».

Згідно «Постановления Народного Совета Донецкой Народной Республики» від 07.08.2015 року було прийнято «Закон о полиции ДНР». Так відповідно ч. 1 ст. 1 так званого закону о поліції (Полиция – это государственный вооруженный орган исполнительной власти, предназначенный для защиты жизни, здоровья, прав и свобод человека и гражданина, интересов общества и государства от противоправных посягательств, охраны общественного порядка и обеспечения общественной безопасности). Крім того, відповідно ст. 24 так званого закону о поліції встановлено, що (сотрудник полиции – это должностное лицо, состоящее на службе в органах внутренних дел Донецкой Народной Республики, которое наделено полномочиями по осуществлению обязанностей и прав полиции, и имеет специальное звание, присвоенное в определенном законом порядке. Сотрудник полиции, проходящий службу в территориальном органе, выполняет обязанности, возложенные на полицию, и реализует права, предоставленные полиции, в пределах территории, обслуживаемой этим территориальным органом, в соответствии с замещаемой должностью и должностным регламентом (должностной инструкцией). За пределами указанной территории сотрудник полиции выполняет обязанности, возложенные на полицию, и реализует права, предоставленные полиции, в порядке, определяемом руководителем государственного органа исполнительной власти в сфере внутренних дел и в соответствии с действующим законодательством Донецкой Народной Республики. Сотруднику полиции выдается служебное удостоверение, образцы которых утверждаются государственным органом исполнительной власти в сфере внутренних дел.

Так, на початку червня 2022 року, більш точний час органами досудового розслідування не встановлений, Макаренко Д.О., пройшов співбесіду з представниками так званої «днр», які є частиною окупаційної адміністрації рф, на предмет його переходу на сторону окупанта. У ході вказаної співбесіди Макаренко Д.О., діючи умисно надав згоду представникам рф на добровільне зайняття посади в незаконному правоохоронному органі «Полиции ДНР», а саме посади - «инспектор патрульно-постовой службы взвода патрульно-постовой службы полиции Краснолиманского городского отдела министерства внутренних дел ДНР в специальном звании старший сержант полиции», про що свідчить документ «Штат Краснолиманского городского отдела МВД ДНР» (1 категория, г. Красный Лиман).

Продовжуючи виконувати свій злочинний умисел, спрямований на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, з початку червня 2022, точний час досудовим слідством не встановлений, Макаренко Д.О. зайняв посаду – «врио инспектора патрульно-постовой службы взвода патрульно-постовой службы полиции» та знаходячись у приміщенні так

званого «Краснолиманского городского отдела МВД ДНР» за адресою м. Лиман, вул. Свободи, 27, будучи одягнутим у формений одяг так званої «Полиции ДНР», на якій наявні відповідні шеврони та погони, маючи при собі табельну вогнепальну зброю, почав виконувати функціональні обов'язки згідно вказаної посади, покладені на нього керівниками вищевказаного незаконно створеного органу, а саме: з охорони громадського порядку на території м. Лиман та Лиманського району; прийняття пояснень від громадян про обставини доставки останніх до відділення поліції; здійснення заходів «фільтрації» населення м. Лиман та Лиманського району Донецької області; контролював дотримання режиму комендантської години, встановленого окупаційними органами влади на вищевказаній території, тобто обмежень щодо перебування громадян у певний період доби на вулицях та інших громадських місцях без відповідного дозволу; тимчасове обмеження або заборона руху транспортних засобів і пішоходів на вулицях, дорогах та ділянках місцевості у м. Лиман та Лиманському районі Донецької області; перевірку документів, що посвідчують особу, у фізичних осіб, а в разі потреби - огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, а також виконував інші накази та розпорядження керівництва незаконного правоохоронного органу, так званого «Краснолиманского городского отдела МВД ДНР», створеного на тимчасово окупованій території.

Таким чином, Макаренко Денис Олександрович, обґрунтовано підозрюється в добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Слідчий відділу
СУ ГУНП в Донецькій області

Наталія КАЗАРЯН

ПОГОДЖЕНО
Прокурор відділу управління нагляду
Донецької обласної прокуратури

Руслан ЩЕРБАК

«04» травня 2023 року

Підозрюваному роз'яснено його права:

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені «___» _____ 20__ року о «___» годин «___» хвилин.

Підозрюваний _____

Повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права вручив, права та обов'язки роз'яснив:

**Слідчий відділу
СУ ГУНП в Донецькій області**

Наталія КАЗАРЯН